

Konvencija Sveta Evrope o preprečevanju in boju proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini

Istanbul, 11V.2011

The official languages of the Council of Europe are English and French (Article 12 of the Statute of the Council of Europe). Only the treaties published by the Secretary General of the Council of Europe, each in a separate booklet of the "European Treaty Series" (ETS) continued since 2004 by the "Council of Europe Treaty Series" (CETS), are deemed authentic. The translation presented here is for information only.

Premabula

Države članice Sveta Evrope in druge podpisnice te konvencije so se

ob upoštevanju Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (ETS št. 5, 1950) in njenih protokolov, Evropske socialne listine (ETS št. 35, 1961, spremenjene leta 1996, (ETS št. 163), Konvencije Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi (ETS št. 197, 2005) in Konvencije Sveta Evrope o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolnim zlorabljanjem (ETS št. 201, 2007);

ob upoštevanju naslednjih priporočil Odbora ministrov državam članicam Sveta Evrope: priporočila št. Rec(2002)5 o varstvu žensk pred nasiljem, priporočila št. CM/Rec(2007)17 o standardih in mehanizmi za enakost spolov, priporočila št. CM/Rec(2010)10 o vlogi žensk in moških pri preprečevanju in reševanju konfliktov ter izgradnji miru ter drugih ustreznih priporočil;

ob upoštevanju rastoče nadgradnje sodne prakse Evropskega Sodišča za človekove pravice, ki določa standarde na področju nasilja nad ženskami;

ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah iz leta 1966, Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah iz leta 1966, Konvencije Organizacije združenih narodov o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk ("CEDAW" iz leta 1979) in Izbirnega protokola iz leta 1999 ter Splošnega priporočila, št. 19 Odbora za odpravo diskriminacije žensk o nasilju nad ženskami, Konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah iz leta 1989 in Izbirnih protokolov iz leta 2000 ter Konvencije Organizacije združenih narodov o pravicah invalidov iz leta 2006;

ob upoštevanju Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča iz leta 2002;

ob upoštevanju temeljnih načel mednarodnega humanitarnega prava in še zlasti Ženevske konvencije (IV) o zaščiti civilnih oseb v času vojne iz leta 1949 in dopolnilnih protokolov I in II h konvenciji iz leta 1977;

ob obsojanju vseh oblik nasilja nad ženskami in nasilja v družini;

ob priznavanju, da je zagotovitev *de jure* in *de facto* enakosti spolov ključni element pri preprečevanju nasilja nad ženskami;

ob priznavanju, da je nasilje nad ženskami odraz zgodovinsko neenakih razmerij moči med ženskami in moškimi, kar je privedlo do nadvlade nad ženskami in diskriminacije žensk s strani moških in ovir pri napredku žensk;

ob priznavanju strukturne narave nasilja nad ženskami kot nasilja zaradi spola in da je nasilje nad ženskami eno od ključnih družbenih mehanizmov, s katerim so ženske prisiljene v podrejeni položaj v primerjavi z moškimi;

ob priznavanju s hudo zaskrbljenostjo, da so ženske in dekleta pogosto izpostavljene resnim oblikam nasilja, kot je nasilje v družini, spolno nadlegovanje, posilstvo, prisilna poroka, kazniva dejanja v imenu t.i. 'časti' in pohabljanje ženskih spolovil, kar predstavlja resno kršitev človekovih pravic žensk in deklet ter je glavna ovira pri doseganju enakosti žensk in moških;

ob priznavanju nenehnega kršenja človekovih pravic med oboroženimi konflikti, ki prizadenejo civilno prebivalstvo, še posebej ženske, v obliki množičnih ali sistematskih posilstev in spolnega nasilja ter možnosti povečanega nasilja zaradi spola tako v času konfliktov kot po konfliktih;

ob priznavanju, da so ženske in dekleta izpostavljene večjemu tveganju za nasilje zaradi spola kot moški;

ob priznavanju, da nasilje v družini nesorazmerno prizadene ženske in da so tudi moški lahko žrtve nasilja v družini;

ob priznavanju, da so otroci žrtve nasilja v družini, tudi kot priče nasilja v družini;

ob prizadevanju, ustvariti Evropo brez nasilja nad ženskami in nasilja v družini,

so se dogovorile o naslednjem:

1 poglavje – Namen, opredelitev pojmov, enakost in nediskriminacija, splošne določbe

1 člen - Namen konvencije

- 1 Namen te konvencije je:
  - a. zaščititi ženske pred vsemi oblikami nasilja in preprečevati, preganjati in odpravljati nasilje nad ženskami in nasilje v družini;
  - b. prispevati k odpravljanju vseh oblik diskriminacije žensk in spodbujati udejanjanje stvarne enakosti žensk in moških, vključno z spolnomočenjem žensk;
  - c. oblikovati celosten okvir, politike in ukrepe za zaščito in pomoč vsem žrtvam nasilja nad ženskami in nasilja v družini;
  - d. spodbujati mednarodno sodelovanje, z namenom odpravljanja nasilja nad ženskami in nasilja v družini;
  - e. zagotavljati podporo in pomoč organizacijam in organom pregona, za učinkovito sodelovanje pri sprejemanju celostnega pristopa za odpravo nasilja nad ženskami in nasilja v družini.
- 2 Da bi pogodbenice učinkovito izvajale konvencijo, se z njo vzpostavlja poseben mehanizem za spremljanje.

2 člen - Področje uporabe

- 1 Ta konvencija se uporablja za vse oblike nasilja nad ženskami, vključno z nasiljem v družini, ki nesorazmerno prizadene ženske.
- 2 Pogodbenice se spodbuja k uporabi te konvencije za vse žrtve nasilja v družini. Pri izvajanju določb te konvencije bodo pogodbenice še posebej pozorne na ženske, ki so žrtve nasilja zaradi spola.
- 3 Ta konvencija se uporablja v miru in v razmerah oboroženega spopada.

3 člen – Opredelitev pojmov

V tej konvenciji:

- a. se "nasilje nad ženskami" smatra za kršitev človekovih pravic in je oblika diskriminacije žensk ter pomeni vsako dejanje nasilja zaradi spola, ki povzroči ali bi lahko povzročilo fizične,

spolne, psihične ali ekonomske posledice ali trpljenje žensk, vključno z grožnjo s takimi dejanji, prisilo ali samovoljnim odvzemom prostosti, ne glede na to ali se zgodi v javnem ali v zasebnem življenju;

- b. " nasilje v družini" je vsako dejanje fizičnega, spolnega, psihološkega ali ekonomskega nasilja, ki se dogodi v družini ali njeni enoti ali med dvema bivšima ali trenutnima zakoncema ali partnerjema, ne glede na to ali storilec še stanuje ali je stanoval v istem stanovanju z žrtvijo;
- c. "družbeni spol" pomeni družbeno konstruirane vloge, vedenje, dejavnosti in attribute, za katere dana družba meni, da so primerni za ženske in moške;
- d. " nasilje nad ženskami zaradi spola" pomeni nasilje, ki je usmerjeno proti ženski, ker je ženska ali nesorazmerno prizadene ženske;
- e. " žrtev " pomeni vsako osebo, ki je podvržena ravnanju, ki je določeno v točkah a in b ;
- f. " ženske " vključuje dekleta mlajše od 18 let.

4 člen - Temeljne pravice, enakost in nediskriminacija

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne in druge ukrepe za spodbujanje in varovanje pravice vsakogar, posebej žensk, do življenja brez nasilja, tako v javnem kot zasebnem življenju.
- 2 Pogodbenice obsojajo vse oblike diskriminacije žensk in sprejmejo brez odlašanja potrebne zakonodajne in druge ukrepe za njeno preprečevanje, zlasti :
  - z vključevanjem načela enakosti spolov v svoje nacionalne ustave ali druge ustrezne zakonodaje in zagotavljanjem uresničevanja tega načela v praksi;
  - s prepovedjo diskriminacije žensk, vključno z uporabo sankcij, kjer je to primerno;
  - z odpravo zakonov in praks, ki diskriminirajo ženske.
- 3 Izvajanje določb te konvencije s strani pogodbenic, posebej ukrepov za varstvo pravic žrtev, je zagotovljeno brez diskriminacije zaradi spola, rase, barve, jezika, vere, političnega ali drugega prepričanja, narodnega ali socialnega porekla, pripadnosti narodni manjšini, lastnine, rojstva, spolne usmerjenosti, spolne identitete, starosti, zdravstvenega stanja, invalidnosti, zakonskega stanu, statusa migranta ali begunca, ali kakršnekoli druge okoliščine.
- 4 Posebni ukrepi, ki so potrebni za preprečevanje in zaščito žensk pred nasiljem zaradi spola, se ne štejejo za diskriminacijo po določbah te konvencije.

5 člen - Obveznosti države in dolžna skrbnost

- 1 Pogodbenice se vzdržijo vsakega dejanja nasilja nad ženskami in zagotavljajo, da bodo državni organi, uslužbenci, institucije in drugi akterji, ki delujejo v imenu države, delovali v skladu s to obvezo.
- 2 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne in druge ukrepe za uresničevanje dolžne skrbnosti za preprečevanje, preiskovanje, kaznovanje in povrnitev škode za nasilna dejanja, ki so zajeta v področje uporabe te konvencije in so jih zagrešili nedržavni akterji.

6 člen - Politika enakosti spolov

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo vključile vidik enakosti spolov v izvajanje in ocenjevanje učinka določb te konvencije ter spodbujale in učinkovito izvajale politiko enakosti spolov in opolnomočenja žensk.

II. poglavje - Celostna politika in zbiranje podatkov

7 člen - Celostna in usklajena politika

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne in druge ukrepe za sprejem in izvajanje učinkovite, celostne in usklajene nacionalne politike, ki zajema vse ustrezne ukrepe za preprečevanje in boj proti vsem oblikam nasilja, zajetim v področje uporabe te konvencije, in zagotavlja celovit odgovor na nasilje nad ženskami.
- 2 Pogodbenice zagotovijo, da so v politiki iz 1 odstavka pravice žrtve v središču vseh ukrepov in da se izvajajo v obliki učinkovitega sodelovanja med vsemi ustreznimi agencijami, institucijami in organizacijami.
- 3 Ukrepi, sprejeti v skladu s tem členom, vključujejo, kjer je to primerno, vse ustrezne akterje, kot so vladne agencije, parlamenti in organi na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, nacionalne institucije za človekove pravice in organizacije civilne družbe.

8 člen - Finančni viri

Pogodbenice dodelijo zadostne finančne in človeške vire za ustrezno izvajanje celostne politike, ukrepov in programov za preprečevanje in boj proti vsem oblikam nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije, vključno s tistimi, ki jih izvajajo nevladne organizacije in civilna družba.

9 člen - Nevladne organizacije in civilna družba

Pogodbenice priznavajo, spodbujajo in podpirajo na vseh ravneh delo ustreznih nevladnih organizacij in civilne družbe, dejavnih na področju boja proti nasilju nad ženskami in vzpostavijo učinkovito sodelovanje s temi organizacijami.

10 člen – Koordinacijsko telo

- 1 Pogodbenice imenujejo ali ustanovijo enega ali več uradnih organov odgovornih za usklajevanje, izvajanje, spremljanje in vrednotenje politik in ukrepov za preprečevanje in boj proti vsem oblikam nasilja, ki jih ureja ta konvencija. Ti organi morajo usklajevati zbiranje podatkov v skladu z 11 členom, jih analizirati in širiti rezultate.
- 2 Pogodbenice zagotovijo, da organi, imenovani ali ustanovljeni na podlagi tega člena, prejemajo informacije splošne narave o ukrepih, sprejetih v skladu z VIII. poglavjem.
- 3 Pogodbenice zagotovijo, da bodo imeli organi, imenovani ali ustanovljeni v skladu s tem členom, zmogljivosti za neposredno komunikacijo in krepitev odnosov z enakimi oziroma sorodnimi organi v drugih pogodbenicah.

11 člen - Zbiranje podatkov in raziskave

- 1 Za izvajanje te konvencije se pogodbenice zavezujejo, da:

- a. bodo ločeno zbirale ustrezne statistične podatke v rednih časovnih presledkih o primerih vseh oblik nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije;
  - b. bodo podpirale raziskave o vseh oblikah nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije, za preučevanje njihovih vzrokov in posledic, pojavnosti in stopnje obsodb kot tudi učinkovitost ukrepov, sprejetih za izvajanje te konvencije.
- 2 Pogodbenice si bodo prizadevale izvesti anketiranje prebivalstva v rednih časovnih presledkih za oceno pojavnosti in trendov pri vseh oblikah nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije.
  - 3 Pogodbenice oskrbijo skupino strokovnjakov, kot je navedeno v 66 členu te konvencije, z zbranimi podatki v skladu s tem členom za spodbujanje mednarodnega sodelovanja in omogočanje mednarodne primerjave.
  - 4 Pogodbenice zagotovijo, da bodo zbrani podatki v skladu s tem členom na voljo javnosti.

III. poglavje - Preprečevanje

12 člen - Splošne obveznosti

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne ukrepe za spodbujanje sprememb v družbenih in kulturnih vzorcih vedenja žensk in moških z namenom izkoreniniti predsodke, običaje, tradicije in vse druge prakse, ki temeljijo na ideji o manjvrednosti žensk ali na stereotipnih vlogah žensk in moških.
- 2 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne in druge ukrepe za preprečevanje vseh oblik nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije, s strani katerekoli fizične ali pravne osebe.
- 3 Vsi ukrepi, sprejeti v skladu s tem poglavjem, upoštevajo in obravnavajo posebne potrebe oseb, ki so ranljive zaradi posebnih okoliščin in postavljajo človekove pravice vseh žrtev v središče.
- 4 Pogodbenice sprejmejo potrebne ukrepe za spodbujanje vseh članov družbe, predvsem moških in fantov, da dejavno prispevajo k preprečevanju vseh oblik nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije.
- 5 Pogodbenice zagotovijo, da se kultura, običaji, vera, tradicija ali t.i. "čast" ne štejejo kot opravičilo za kakršnokoli nasilno dejanje, ki jih zajema področje uporabe te konvencije.
- 6 Pogodbenice sprejmejo potrebne ukrepe za spodbujanje programov in dejavnosti za opolnomočenje žensk.

13 člen - Ozaveščanje

- 1 Pogodbenice na vseh ravneh redno spodbujajo ali izvajajo kampanje ali programe ozaveščanja, tudi v sodelovanju z nacionalnimi institucijami za človekove pravice in organi za enakost, civilno družbo in nevladnimi organizacijami, zlasti ženskimi organizacijami, kjer je to primerno, za večjo ozaveščenost in razumevanje javnosti o vseh pojavnih oblikah nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije, njihovih posledicah na otroke in potrebi po preprečevanju takega nasilja.
- 2 Pogodbenice zagotovijo širjenje informacij v javnosti o razpoložljivih ukrepih za preprečevanje nasilnih dejanj, ki jih zajema področje uporabe te konvencije.

14 člen - Izobraževanje

- 1 Pogodbenice sprejmejo, kadar je to primerno, potrebne ukrepe za vključitev učnega gradiva o vprašanih, kot so enakost spolov, nestereotipne vloge spolov, medsebojno spoštovanje, nenasilno reševanje konfliktov v medosebnih odnosih, nasilje nad ženskami zaradi spola in pravica do osebne integritete, prilagojene razvijajočim se sposobnostim udeleženk in udeležencev v izobraževanju v formalne učne načrte na vseh ravneh izobraževanja.
- 2 Pogodbenice sprejmejo potrebne ukrepe za spodbujanje uporabe načel iz 1 odstavka v neformalnih izobraževalnih ustanovah, kot tudi v športnih in kulturnih objektih ter objektih za prosti čas in medijih.

15 člen - Usposabljanje strokovnjakinj in strokovnjakov

- 1 Pogodbenice zagotovijo ali okrepijo ustrezna usposabljanja o preprečevanju in odkrivanju nasilnih dejanj, zajetih v področje uporabe te konvencije, o enakosti spolov, potrebah in pravicah žrtev, pa tudi o preprečevanju sekundarne viktimizacije za strokovnjake, ki se ukvarjajo z žrtvami in storilci tovrstnih nasilnih dejanj.
- 2 Pogodbenice spodbujajo, da usposabljanje iz 1 odstavka vključuje usposabljanje za usklajeno sodelovanje vseh ustreznih akterjev, da se omogoči celostna in ustrezna obravnava v primerih nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije.

16 člen – Preventivna intervencija in programi zdravljenja

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za vzpostavitev ali podporo programov za usposabljanje storilcev nasilja v družini, o nenasilnem vedenju v medosebnih odnosih, z namenom preprečevanja nadaljnjega nasilja in spreminjanja nasilnih vedenjskih vzorcev.
- 2 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za vzpostavitev ali podporo programom, katerih namen je preprečiti storilcem, posebej spolnim prestopnikom, da bi ponovno storili nasilno dejanje.
- 3 Pri sprejemanju ukrepov iz 1 in 2 odstavka pogodbenice zagotovijo, da so varnost, podpora in človekove pravice žrtev glavna skrb in da se, kjer je to primerno, ti programi vzpostavijo in izvajajo v tesnem sodelovanju s strokovnimi službami za podporo žrtvam.

17 člen - Sodelovanje zasebnega sektorja in medijev

- 1 Pogodbenice spodbujajo zasebni sektor, sektor informacijske in komunikacijske tehnologije in medije, upoštevajoč njihovo svobodo izražanja in neodvisnost, da sodelujejo pri pripravi in izvajanju politik ter določijo smernice in samoregulatorne standarde za preprečevanje nasilja nad ženskami in okrepijo spoštovanje njihovega dostojanstva.
- 2 Pogodbenice v sodelovanju z zasebnim sektorjem razvijajo in spodbujajo spretnosti otrok, staršev in učiteljev za ravnanje z informacijsko-komunikacijskim okoljem, ki omogoča dostop do ponižujoče vsebine spolne ali nasilne narave, ki bi lahko bila škodljiva.

IV. poglavje - Zaščita in podpora

18 člen - Splošne obveznosti

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zaščito vseh žrtev pred nadaljnjimi nasilnimi dejanji.
- 2 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, v skladu z notranjim pravom, da se zagotovijo obstoj ustreznih mehanizmov za zagotavljanje učinkovitega sodelovanja med vsemi ustreznimi državnimi organi, vključno s sodstvom, javnimi tožilstvom, organi pregona, lokalnimi in regionalnimi organi, nevladnimi organizacijami ter drugimi ustreznimi organizacijami in subjekti, pri zaščiti in podpori žrtvam in pričam vseh oblik nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije, vključno s sklicevanjem na splošne in posebne podporne storitve, kot je podrobneje opisano v 20. in 22 členu te konvencije.
- 3 Pogodbenice zagotovijo, da ukrepi, sprejeti na podlagi tega poglavja:
  - temeljijo na razumevanju družbene konstrukcije spolov pri nasilju nad ženskami in nasilju v družini in so osredotočeni na človekove pravice in varnost žrtev;
  - temeljijo na celostnem pristopu, ki upošteva razmerje med žrtvami, storilci, otroci in njihovim širšim družbenim okoljem;
  - so namenjeni preprečevanju sekundarne viktimizacije;
  - so namenjeni opolnomočenju in ekonomski neodvisnosti žensk žrtev nasilja;
  - omogočajo, kjer je to primerno, da se izvajalci različnih storitev za zaščito in podporo, nahajajo na isti lokaciji;
  - obravnavajo posebne potrebe ranljivih oseb, vključno z otroki, ki so žrtve nasilja, in jih zadovoljijo.
- 4 Storitve ne smejo biti odvisne od pripravljenosti žrtve da ovadi storilca ali priča proti njemu .
- 5 Pogodbenice sprejmejo ustrezne ukrepe, da zagotovijo konzularno in drugo zaščito ter podporo svojim državljanom ter drugim žrtvam, ki imajo pravico do takega varstva, v skladu s svojimi obveznostmi po mednarodnem pravu.

19 člen - Informacije

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da zagotovijo žrtvam pridobitev ustreznih in pravočasnih informacij o razpoložljivih podpornih storitvah in pravnih ukrepih v jeziku, ki ga razumejo.

20. člen - Splošne podporne storitve

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da zagotovijo žrtvam dostop do storitev, ki jim omogočajo hitrejše okrevanje od nasilja. Ti ukrepi morajo vključevati, kadar je to potrebno, storitve, kot so pravno in psihološko svetovanje, finančna pomoč, nastanitev, izobraževanje, usposabljanje in pomoč pri iskanju zaposlitve.

- 2 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da zagotovijo žrtvam dostop do zdravstvenih in socialnih storitev in da so storitve ustrezno financirane in strokovnjaki usposobljeni za pomoč žrtvam in njihovo napotitev k drugim ustreznim storitvam.

21 člen - Pomoč pri individualnih/skupinskih pritožbah

Pogodbenice zagotovijo žrtvam, da dobijo informacije in dostop do veljavnih regionalnih in mednarodnih mehanizmov za individualne ali kolektivne pritožbe. Pogodbenice spodbujajo zagotavljanje za nasilje občutljive in večje ter razumevajoče pomoči žrtvam pri predložitvi teh pritožb.

22 člen - Strokovne podporne storitve

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, s katerimi zagotovijo ali poskrbijo za takojšnje, kratkoročne in dolgoročne strokovne podporne storitve za vse žrtve vseh nasilnih dejanj, ki jih zajema področje uporabe te konvencije, ki so ustrezno geografsko porazdeljene.
- 2 Pogodbenice zagotovijo ali poskrbijo za posebne strokovne podporne storitve za vse ženske, žrtve nasilja, in njihove otroke.

23 člen - Zatočišča

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za vzpostavitev zadostnega števila ustreznih, lahko dostopnih zavetišč, s katerimi se zagotovijo varna nastanitve za žrtve in proaktivni napor za doseg žrtev, predvsem žensk in njihovih otrok.

24 člen - Telefonske linije za pomoč

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za vzpostavitev brezplačne, 24-urne telefonske številke na nacionalni ravni, za zaupno in anonimno svetovanje v zvezi z vsemi oblikami nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije.

25 člen - Podpora žrtvam spolnega nasilja

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, za vzpostavitev zadostnega števila ustreznih, lahko dostopnih kriznih centrov za žrtve posilstva ali referenčnih centrov za žrtve spolnega nasilja za zagotovitev izvajanja medicinskih in forenzičnih preiskav, podpore pri travmi in svetovanja žrtvam.

26 člen - Zaščita in podpora za otroke, priče nasilja

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se pri zagotavljanju zaščite in podpore žrtvam upoštevajo pravice in potrebe otrok kot prič vseh oblik nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije.
- 2 V ukrepe, sprejete na podlagi tega člena, mora biti vključeno psihosocialno svetovanje, primerno starosti otrok kot prič vseh oblik nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije, in pri tem upoštevati koristi otroka.

27 člen - Poročanje

Pogodbenice sprejmejo potrebne ukrepe za spodbujanje prič nasilnih dejanj, ki jih zajema področje uporabe te konvencije, ali oseb, ki upravičeno domnevajo, da se takšno dejanje lahko zgodi, ali pričakujejo nadaljnja nasilna dejanja, da to sporočijo ustreznim organizacijam ali organom oblasti.

28 člen - Poročanje strokovnjakov

Pogodbenice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da, pod ustreznimi pogoji, pravila o zaupnosti, ki jih za nekatere poklice določa notranja zakonodaja, ne predstavljajo ovire za njihovo poročanje pristojnim organizacijam ali organom, v primeru, da obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je bilo storjeno hujše nasilno dejanje, zajeto v področje uporabe te konvencije, in je pričakovati, da se bodo huda nasilna dejanja nadaljevala.

V. poglavje - Materialno pravo

29 člen - Civilne tožbe in pravna sredstva

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da žrtvam zagotovijo ustrezna civilna pravna sredstva zoper storilca.
- 2 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da zagotovijo žrtvam, v skladu s splošnimi načeli mednarodnega prava, ustrezna civilna pravna sredstva zoper državne organe, ki ne izpolnjujejo dolžnosti sprejemati potrebne preventivne ali zaščitne ukrepe v okviru svojih pristojnosti.

30. člen - Odškodnine

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da zagotovijo žrtvam pravico zahtevati odškodnino od storilcev za katerakoli kazniva dejanja, določena v skladu s to konvencijo.
- 2 Ustrezna državna odškodnina se dodeli tistim, ki so utrpeli hudo telesno poškodbo ali okvaro zdravja do te mere, da škoda ni pokrita s strani drugih virov, kot so storilci, zavarovanje ali javno zdravstvo in socialne določbe. To ne preprečuje pogodbenicam, da ne bi od storilca zahtevale povračila za odškodnino, dokler je ustrezna pozornost namenjena varnosti žrtve.
- 3 Ukrepi, sprejeti v skladu z 2 odstavkom, zagotavljajo dodelitev odškodnine v razumnem roku.

31 člen - Skrbništvo, pravica do obiskov in varnost

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se, pri določanju skrbništva in pravic do obiskov otrok upošteva pojavnost nasilja, zajetega v področju uporabe te konvencije,
- 2 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da zagotovijo, da uveljavljanje pravice do obiskov ali skrbništva ne ogrozi pravic in varnosti žrtev ali otrok.

32 člen - Civilne posledice prisilnih porok

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovi, da se prisilne poroke lahko izpodbijajo, razveljavijo ali prekličejo brez nepotrebne finančne ali administrativnega bremena za žrtve.

33 člen - Psihološko nasilje

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovi, da se naklepno ravnanje, ki s silo ali grožnjo resno prizadene psihološko celovitost osebe, opredeli kot kaznivo dejanje.

34 člen - Zalezovanje

Pogodbenice sprejmejo ustrezne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovi, da se naklepno ponavljajoče se zastraševalno ravnanje, ki pri drugi osebi povzroči strah za njeno varnost, opredeli kot kaznivo dejanje.

35 člen - Fizično nasilje

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovi, da se naklepno izvajanje fizičnega nasilja proti drugi osebi opredeli kot kaznivo dejanje.

36 člen - Spolno nasilje, vključno s posilstvom

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovi, da se navedeno ravnanje opredeli kot kaznivo dejanje, kadar je storjeno naklepno:
  - a. prisilna vaginalna, analna ali oralna penetracija spolne narave na telesu druge osebe s katerikoli delom telesa ali predmetom;
  - b. prisilno izvajanje drugih dejanj spolne narave z osebo;
  - c. prisilitev druge osebe v dejanja spolne narave s tretjo osebo.
- 2 Privolitev mora biti dana prostovoljno kot rezultat svobodne volje osebe, ocenjene v okviru danih okoliščin.
- 3 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovi, da se določbe 1 odstavka uporabljajo tudi za dejanja, storjena zoper nekdanje ali sedanje zakonce ali partnerje, kot jih priznava notranje pravo.

37 člen - Prisilna poroka

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovi, da se naklepno ravnanje prisiljenja odraslega ali otroka v poroko, opredeli kot kaznivo dejanje.
- 2 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovi, da se naklepno ravnanje z vabiti odraslega ali otroka na ozemlje pogodbenice ali druge države, kjer ona ali on nima stalnega prebivališča, z namenom prisiliti jo oziroma ga v poroko, opredeli kot kaznivo dejanje.

38 člen - Pohabljenje ženskih spolovil

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe da se navedeno ravnanje obravnava kot kaznivo dejanje, kadar je storjeno naklepno:

- a. ekscizija, infibulacija ali druge oblike pohabljanja celotnih ali delov ženskih velikih sramnih ustnic, malih sramnih ustnic ali klitorisa;
- b. prisiljenje ali naročanje ženski, da stori katerokoli od dejanj, naštetih v točki a;
- c. ščuvanje, prisiljenje ali naročanje deklici in dekletu, da stori katerokoli od dejanj, naštetih v točki a.

39 člen - Prisilna prekinitev nosečnosti in prisilna sterilizacija

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe da se zagotovi, da se navedeno ravnanje obravnava kot kaznivo dejanje, kadar je storjeno naklepno:

- a. izvajanje prisilne prekinitve nosečnosti pri ženski brez njene predhodne in zavestne privolitve;
- b. opravljanje operacij, katerih namen ali posledica je prenehanje ženske sposobnosti za naravno razmnoževanje brez njene predhodne in zavestne privolitve ali razumevanja postopka.

40. člen - Spolno nadlegovanje

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe da se zagotovi, da se kakršna koli oblika neželenega verbalnega, neverbalnega ali fizičnega vedenja spolne narave z namenom ali posledico prizadeti dostojanstvo osebe, zlasti kadar gre za ustvarjanje zastraševalnega, sovražnega, ponižujočega, sramotilnega ali žaljivega okolja, kazensko ali drugače pravno sankcionira.

41 člen - Pomoč ali podpora in poskus

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se kot kaznivo dejanje opredeli naklepno ravnanje, kadar gre za pomoč ali napeljevanje k storitvi kaznivih dejanj, določenih v skladu s 33, 34, 35, 36, 37 38a in 39 členom te konvencije.
- 2 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se kot kaznivo dejanje opredeli naklepno ravnanje, kadar gre za pomoč ali napeljevanje k storitvi kaznivih dejanj, določenih v skladu s 35, 36, 37, 38a in 39 členom te konvencije.

42 člen - Nesprejemljivo upravičevanje kaznivih dejanj, vključno z dejanji, storjenimi v imenu t.i. "časti"

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovi, da se v kazenskih postopkih, sproženih po storitvi kateregakoli nasilnega dejanja, ki ga zajema področje delovanja te konvencije, kultura, običaji, religija, tradicija ali t.i. "čast" ne štejejo kot opravičilo za ta dejanja. To se nanaša zlasti na trditev, da je žrtev prekršila kulturne, verske, družbene ali tradicionalne norme in pravila primerne obnašanja.
- 2 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovi, da se ščuvanje otroka s strani druge osebe, da stori katero od dejanj iz 1 odstavka, ne sme zmanjšati kazenske odgovornosti te osebe za storjena kazniva dejanja.

43 člen - Uporaba kaznivih dejanj

Kazniva dejanja, določena v skladu s to konvencijo, se uporabljajo ne glede na naravo odnosa med žrtvijo in storilcem.

44 člen - Jurisdikcija

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne in druge ukrepe, da se določi pristojnost za kaznivo dejanje v skladu s to konvencijo, če je storjeno:
  - a. na njihovem ozemlju; ali
  - b. na ladji, ki pljuje pod zastavo pogodbenic; ali
  - c. v zrakoplovu, ki je registriran po njihovem pravu ; ali
  - d. ga je storil njihov državljan; ali
  - e. oseba, ki običajno prebiva na njihovem ozemlju.
- 2 Pogodbenice si prizadevajo, da sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se določi pristojnosti za kaznivo dejanje v skladu s to konvencijo, če je storjeno proti kateremu od njihovih državljanov ali osebi, ki običajno prebiva na njihovem ozemlju.
- 3 Za pregon kaznivih dejanj, določenih v skladu s 36, 37, 38 in 39 členom te konvencije, pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovi, da njihova pristojnost ni podrejena pogoju, da so dejanja inkriminirana na ozemlju, kjer so bila storjena.
- 4 Za pregon kaznivih dejanj, določenih v skladu s 36, 37, 38 in 39 členom te konvencije, pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovi, da njihova pristojnost glede točk d in e v 1 odstavku, ni podrejena pogoju, da se pregon lahko začne le po prijavi kaznivega dejanja s strani žrtve ali posredovanju podatkov s strani države o kraju, kjer je bilo storjeno kaznivo dejanje.
- 5 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se določi pristojnost za kazniva dejanja v skladu s to konvencijo, kadar je domnevni storilec na njihovem ozemlju in ga po zaprosilu za izročitev ne izroči drugi pogodbenici izključno zaradi njegovega oziroma njenega državljanstva.
- 6 Kadar več kot ena pogodbenica uveljavlja pristojnost v zvezi z domnevnim kaznivim dejanjem v skladu s to konvencijo, se vpletene pogodbenice po potrebi posvetujejo, da določijo najprimernejšo pristojnost za pregon.
- 7 Ne glede na splošna pravila mednarodnega prava ta konvencija ne izključuje kazenske pristojnosti, ki jo izvaja pogodbenica v skladu z notranjim pravom.

45 člen - Sankcije in ukrepi

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovi, da se kazniva dejanja, določena v skladu s to konvencijo, kaznujejo z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi sankcijami, pri čemer se upošteva njihova resnost. Te sankcije, kjer je to primerno, vključujejo kazni, vključno z odvzemom prostosti, kar je lahko povod za izročitev.
- 2 Pogodbenice lahko sprejmejo druge ukrepe v zvezi s storilci, kot so:
  - spremljanje ali nadzor obsojenih oseb;

- odvzem roditeljske pravice, če otrokove koristi, kar lahko vključuje varnost žrtve, ni mogoče zagotoviti na noben drug način.

46 člen - Oteževalne okoliščine

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovi, da se lahko naslednje okoliščine, če le-te niso že del sestavnih elementov kaznivega dejanja, v skladu z ustreznimi določbami notranjega prava, upoštevajo kot oteževalne okoliščine pri določanju kazni v zvezi s kaznivimi dejanji v skladu s to konvencijo:

- a. kaznivo dejanje je bilo storjeno zoper nekdanjega ali sedanjega zakonca ali partnerja, kakor ga priznava notranje pravo, s strani družinskega člana, osebe, ki sobiva z žrtvijo, ali osebe, ki je zlorabila svojo moč;
- b. kaznivo dejanje ali z njim povezana kazniva dejanja so bila storjena večkrat;
- c. kaznivo dejanje je bilo storjeno zoper osebo, ranljivo zaradi posebnih okoliščin;
- d. kaznivo dejanje je bilo storjeno zoper otroka ali v njegovi prisotnosti;
- e. kaznivo dejanje je storilo dvoje ali več oseb, ki delujejo skupaj;
- f. kaznivo dejanje je sledilo ali so ga je spremljale skrajne stopnje nasilja;
- g. kaznivo dejanje je bilo storjeno z uporabo orožja ali grožnjo z orožjem;
- h. kaznivo dejanje je žrtvi povzročilo hudo telesno ali duševno škodo;
- i. storilec je bil že prehodno obsojen za kazniva dejanja podobne narave.

47 člen - Kazni, ki jih izreče druga pogodbenica

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da omogočijo upoštevanje pravnomočnih sodb, ki jih izda druga pogodbenica pri določanju kazni v zvezi s kaznivimi dejanji v skladu s to konvencijo.

48 člen - Prepoved obveznih alternativnih postopkov reševanja sporov ali izrekanja kazni

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za prepoved obveznih alternativnih postopkov reševanja sporov, vključno z mediacijo in spravo, v zvezi z vsemi oblikami nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije.
- 2 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da zagotovijo ustrezno upoštevanje sposobnosti storilca, da prevzame finančne obveznosti do žrtve, če mu je naloženo plačilo globe.

VI. poglavje - Preiskava, pregon, procesno pravo in zaščitni ukrepi

49 člen - Splošne obveznosti

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da zagotovijo izvajanje preiskav in sodnih postopkov v zvezi z vsemi oblikami nasilja na področjih uporabe te konvencije brez nepotrebnega odlašanja in ob upoštevanju pravic žrtev v vseh fazah kazenskega postopka.

- 2 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, v skladu s temeljnimi načeli človekovih pravic in z upoštevanjem vidika spola pri nasilju, da zagotovijo učinkovito preiskavo in pregon kaznivih dejanj, določenih v skladu s to konvencijo.

50. člen - Takojšen odziv, preprečevanje in zaščita

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovi, da se pristojni organi pregona odzovejo na vse oblike nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije, nemudoma in ustrezno z zagotavljanjem ustrezne in takojšnje zaščite žrtev.
- 2 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da zagotovijo, da se pristojni organi pregona hitro in ustrezno vključijo preprečevanje in zaščito pred vsemi oblikami nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije, vključno z uporabo preventivnih operativnih ukrepov in zbiranjem dokazov.

51 člen - Ocena tveganja in obvladovanje tveganja

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da , da vsi ustrezni organi izdelajo oceno tveganja smrtnosti, resnosti razmer in nevarnosti večkratnega nasilja, da se obvladuje tveganje in, če je to potrebno, zagotovi usklajeno zagotavljanje varnosti in podpore.
- 2 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da zagotovijo, da ocena iz 1 odstavka v vseh fazah preiskave in uporabe zaščitnih ukrepov ustrezno upošteva dejstvo, da storilci nasilnih dejanj, ki jih zajema področje uporabe te konvencije, posedujejo ali imajo dostop do strelnega orožja.

52 člen - Nujni zaščitni ukrepi

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da pristojnim organom zagotovijo pooblastila za ukrepanje v primerih neposredne nevarnosti, da storilec nasilja v družini zapusti prebivališče žrtve ali ogrožene osebe za dovolj dolgo obdobje in da se mu prepove vstop v prebivališče ali stik z žrtvijo ali ogroženo osebo. Ukrepi, sprejeti na podlagi tega člena, dajejo prednost varnosti žrtev ali ogroženih oseb.

53 člen - Prepoved približevanja ali zaščitni ukrepi

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da žrtvam vseh oblik nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije zagotovijo ustrezni ukrepi prepovedi približevanja ali zaščitni ukrepi.
- 2 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da zagotovijo, da so ukrepi prepovedi približevanja ali zaščitni ukrepi iz 1 odstavka:
  - na voljo za takojšnjo zaščito in brez nepotrebnih finančnih ali upravnih bremen za žrtve;
  - izrečeni za določeno obdobje ali dokler niso spremenjeni ali preklicani;
  - kjer je to potrebno, izdani na podlagi *ex parte*, ki ima takojšnji učinek;
  - na voljo ne glede na druge pravne postopke ali kot njihova dopolnitev;
  - lahko uvedeni v poznejših zakonskih postopkih.

- 3 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovi, da je kršitev prepovedi približevanja ali zaščitnih ukrepov, izdanih v skladu s 1 odstavkom, v skladu z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kazenskimi ali drugimi zakonskimi sankcijami.

54 člen - Preiskave in dokazi

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovi, da so v vsakem civilnem ali kazenskem postopku dokazi, ki se nanašajo na spolno zgodovino in ravnanje žrtve, dovoljeni samo, kadar je to ustrezno in potrebno.

55 člen - Enostranski postopki (*ex parte*) in postopki po uradni dolžnosti (*ex officio*)

- 1 Pogodbenice zagotovijo, da preiskave oziroma pregon kaznivih dejanj, določenih v skladu s 35, 36, 37, 38 in 39 členom te konvencije, niso popolnoma odvisne od prijave ali pritožbe, ki jo vloži žrtev, če je bilo kaznivo dejanje v celoti ali deloma storjeno na ozemlju pogodbenice, in da se postopek lahko nadaljuje tudi, če žrtev prekliče svojo izjavo ali pritožbo.
- 2 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovi, v skladu s pogoji v svojem notranjem pravu, možnost za vladne in nevladne organizacije ter svetovalke in svetovalce za pomoč pri nasilju v družini, da žrtvam na njihovo zahtevo pomagajo in / ali jih podpirajo med preiskavo in sodnimi postopki v zvezi s kaznivimi dejanji, določenimi v skladu s to konvencijo.

56 člen - Zaščitni ukrepi

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zaščito pravic in interesov žrtev, vključno z njihovimi posebnimi potrebami, ki jih imajo kot priče, v vseh fazah preiskav in sodnih postopkov, zlasti:
- a. z zagotavljanjem njihove zaščite, kot tudi zaščite njihovih družin in prič pred ustrahovanjem, maščevanjem in ponovljeno viktimizacijo;
  - b. z zagotavljanjem informiranosti žrtev, vsaj v primerih, ko bi žrtve in družine lahko bile v nevarnosti, ko storilec pobegne ali je na prostosti začasno ali dokončno;
  - c. da jih seznanijo, pod pogoji, ki jih določa notranje pravo, z njihovimi pravicami in razpoložljivimi storitvami in s tem, kar sledi njihovi pritožbi, s stroški, splošnim napredkom preiskave ali postopkov, in vloge, ki jo imajo v njih, pa tudi o izidu njihovega primera;
  - d. da omogočajo žrtvam zaslišanje na način, skladen s postopkovnimi pravili notranjega prava, tako da žrtve predložijo dokaze in predstavijo svoja stališča, potrebe in skrbi neposredno ali preko posrednika in jih upoštevajo;
  - e. da preskrbijo žrtvi ustrezne podporne storitve, tako da so njihove pravice in interesi ustrezno predstavljeni in upoštevani;
  - f. da zagotovijo, da se lahko sprejmejo ukrepi za zaščito zasebnosti in podobe o žrtvi;
  - g. da zagotovijo, da se izognejo stiku med žrtvami in storilci v prostorih sodišča in organov pregona, kjer je to možno;
  - h. da preskrbijo žrtvi neodvisnega in primernega tolmača, ko so žrtve stranke v postopku ali ko predočajo dokaze;

- i. da omogočajo žrtvi pričanje skladno z določbami notranjega prava v sodni dvorani, ne da bi bile tam prisotne ali vsaj, da ni prisotnega storilca kaznivega dejanja, in sicer z uporabo ustreznih komunikacijskih tehnologij, kjer so na razpolago.
2. Otrok, ki je žrtev, in otrok, ki je priča nasilja nad ženskami in nasilja v družini, je deležen, kjer je to primerno, posebnih zaščitnih ukrepov ob upoštevanju največje otrokove koristi.

57 člen - Pravna pomoč

Pogodbenice zagotavljajo pravico do pravne pomoči in brezplačne pravne pomoči žrtvam pod pogoji, ki jih določa njihovo notranje pravo.

58 člen - Zastaranje

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovi, da se zastaranje za sprožitev pravnega postopka v zvezi s kaznivimi dejanji v skladu s 36, 37, 38 in 39 členom te konvencije nadaljuje za obdobje, ki zadostuje in je sorazmerno s težo obravnavanega kaznivega dejanja, da se omogoči učinkovit začetek postopkov po tem, ko je žrtev že dosegla polnoletnost.

VII. poglavje - Migracije in azil

59 člen - Status bivanja

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovi, da žrtve, katerih status bivanja je odvisen od zakončevega ali partnerjevega, kot ga priznava notranje pravo, v primeru prenehanja zakonske zveze ali razmerja, v primeru posebej težkih razmer, po zaprosilu prejmejo nevezano dovoljenje za prebivanje, ne glede na trajanje zakonske zveze ali razmerja. Pogoje v zvezi z odobritvijo in veljavnostjo nevezanega dovoljenja za prebivanje določa notranje pravo.
2. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da lahko žrtve dosežejo začasno zaustavitev izгона, sproženo v zvezi s statusom bivanja, ki je odvisen od zakončevega ali partnerjevega, kot ga priznava notranje pravo, kar jim omogoča zaprositev za nevezano dovoljenje za prebivanje .
3. Pogodbenice izdajo obnovljivo dovoljenje za prebivanje žrtvam v enem od naslednjih dveh primerov ali v obeh:
  - a. če pristojni organ meni, da morajo ostati zaradi osebnega položaja;
  - b. če pristojni organ meni, da morajo ostati zaradi njihovega sodelovanja s pristojnimi organi pri preiskavi ali v kazenskem postopku.
4. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da lahko žrtve prisilnih porok, ki so privedene v drugo državo zaradi sklenitve zakonske zveze in ki so zaradi tega izgubile prebivališče v državi, kjer stalno prebivajo, ta status ponovno pridobijo.

60. člen - Prošnje za azil zaradi spola

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da zagotovijo, da se nasilje nad ženskami zaradi spola lahko prizna kot oblika za pregon v smislu člena 1, A (2) Konvencije o statusu beguncev iz leta 1951 in kot oblika resne škode, ki omogoča dopolnilno / pomožno zaščito.

- 2 Pogodbenice zagotovijo, da je interpretacija vsake izmed podlag, navedenih v tej konvenciji, občutljiva na vidik spola, ter da se, kadar se pregon izvaja na podlagi ene ali več podlag, prosilcu prizna status begunca v skladu z veljavnimi ustreznimi instrumenti.
- 3 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da za prosilce za azil razvijejo sprejemne postopke in podporne storitve, občutljive na vidik spola, kot tudi smernice in azilne postopke, ki upoštevajo vidik spola, vključno z določitvijo statusa begunca in prošnjo za mednarodno zaščito.

61 člen - Načelo nevračanja

- 1 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za spoštovanje načela nevračanja v skladu z obstoječimi obveznostmi po mednarodnem pravu.
- 2 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da žrtve nasilja nad ženskami, ki potrebujejo zaščito, ne glede na njihov status ali bivališče, v nobenem primeru ne vrnejo v katerokoli državo, kjer bi bilo njihovo življenje v nevarnosti, ali če bi lahko bile izpostavljene mučenju ali nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju ali kaznovanju.

VIII. poglavje - Mednarodno sodelovanje

62 člen - Splošna načela

- 1 Pogodbenice med seboj sodelujejo v največjem možnem obsegu, v skladu z določbami te konvencije in z uporabo ustreznih mednarodnih in regionalnih instrumentov o sodelovanju v civilnih in kazenskih zadevah, z dogovori, ki temeljijo na enotni ali vzajemni zakonodaji in notranjem pravu z namenom:
  - a. preprečevanja, boja in pregona vseh oblik nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije;
  - b. zaščite in zagotavljanja pomoči žrtvam;
  - c. preiskav ali postopkov v zvezi s kaznivimi dejanji, določenimi v skladu s to konvencijo;
  - d. uveljavljanja ustreznih civilnih in kazenskih sodnih odločb, ki jih izdajo sodni organi pogodbenic, vključno z zaščitnimi ukrepi.
- 2 Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da žrtve kaznivega dejanja, določenega v skladu s to konvencijo in storjenega na ozemlju pogodbenice, v kateri žrtev ne prebiva, lahko vložijo prijavo pri pristojnih organih v državi njihovega bivališča.
- 3 Če pogodbenica, ki na podlagi meddržavne pogodbe omogoča vzajemno pravno pomoč v kazenskih zadevah, izročitev ali izvajanje civilnih ali kazenskih sodb, izrečenih s strani druge pogodbenice te konvencije, prejme zahtevo za takšno pravno sodelovanje od pogodbenice, s katero meddržavna pogodba ni bila sklenjena, lahko šteje to konvencijo kot pravno podlago za vzajemno pravno pomoč v kazenskih zadevah, izročitev ali izvajanje civilnih ali kazenskih sodb, izrečenih s strani druge pogodbenice v zvezi s kaznivimi dejanji, določenimi v skladu s to konvencijo.
- 4 Pogodbenice si prizadevajo za vključevanje, kadar je to primerno, preprečevanja in boja proti nasilju nad ženskami in nasilja v družini v programe razvojne pomoči, predvidene v korist tretjih držav, vključno s sklenitvijo podpisom dvostranskih in večstranskih sporazumov s tretjimi državami z namenom pospešiti zaščito žrtev v skladu s 5 odstavkom 18 člena.

63 člen - Ukrepi za ogrožene osebe

Kadar ima pogodbenica na podlagi razpoložljivih informacij utemeljen razlog za domnevo, da je oseba v neposredni nevarnosti za izpostavljenost nasilnemu dejanju iz 36, 37, 38 in 39 člena te konvencije na ozemlju druge pogodbenice, je pogodbenica, ki ima te informacije, spodbujana, da te informacije nemudoma sporoči drugi pogodbenici z namenom sprejema ustreznih varnostnih ukrepov. Kjer je to primerno, mora informacija vsebovati podatke o veljavnih določbah o zaščiti v korist ogrožene osebe.

64 člen - Informacije

- 1 Zaprošena pogodbenica takoj obvesti pogodbenico prosilko o končnem rezultatu ukrepov, sprejetih na podlagi tega poglavja. Zaprošena pogodbenica prav tako nemudoma obvesti pogodbenico prosilko o vseh okoliščinah, ki onemogočajo izvajanje zaprosenega ukrepa, ali ga utegnejo znatno zakasniti.
- 2 Pogodbenica lahko v okviru svojega notranjega prava brez predhodnega zaprosila drugi pogodbenici posreduje podatke, pridobljene na podlagi lastnih preiskav, če meni, da bi razkritje takih informacij pomagalo pogodbenici prejemnici pri preprečevanju kaznivih dejanj, določenih v skladu s to konvencijo, ali pri uvedbi ali vodenju preiskav ali postopkov v zvezi s temi kaznivimi dejanji, ali da bi to lahko vodilo do zahteve za sodelovanje s to pogodbenico po tem poglavju.
- 3 Pogodbenica, ki prejme kakršne koli informacije v skladu z 2 odstavkom, predloži te informacije pristojnim organom, da lahko sprožijo postopek, če je to primerno, ali da se te informacije lahko upoštevajo v ustreznih civilnih in kazenskih postopkih.

65 člen - Zaščita podatkov

Osebni podatki se hranijo in uporabljajo v skladu z obveznostmi na podlagi Konvencije o varstvu posameznikov pri avtomatski obdelavi osebnih podatkov (ETS 108).

IX. poglavje - Mehanizem spremljanja

66 člen - Skupina strokovnjakov za ukrepanje proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini

- 1 Skupina strokovnjakov za ukrepanje proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini (v nadaljevanju: GREVIO) spremlja, kako pogodbenice izvajajo to konvencijo.
- 2 GREVIO sestavlja najmanj 10 in največ 15 članov, pri čemer se upoštevajo spolno in geografsko ravnotežje ter multidisciplinarnost strokovnega znanja. Člane izvoli Odbor pogodbenic za štiriletni mandat, ki je obnovljiv enkrat, izbrani pa so med državljani držav pogodbenic te konvencije.
- 3 Prve volitve 10 članov so v enem letu po začetku veljavnosti te konvencije. Izvolitev petih dodatnih članov se izvede po 25 ratifikaciji ali pristopu.
- 4 Izvolitev članov GREVIO temelji na naslednjih načelih:
  - a. izbrani so na pregleden način med osebami z visokimi moralnimi vrednotami, ki so znane kot vrhunske strokovnjaki za človekove pravice, enakost spolov, nasilje nad ženskami in nasilje v družini ali pomoč in zaščito žrtev ali imajo ustrezne strokovne izkušnje na področjih iz te konvencije
  - b. v njem je lahko največ en državljan posamezne države;

- c. predstavljajo glavne pravne sisteme;
  - d. predstavljajo pomembne akterje in organe na področju nasilja nad ženskami in nasilja v družini;
  - e. delujejo kot posamezniki ter so neodvisni in nepristranski pri opravljanju svojih nalog in jih učinkovito opravljajo;
- 5 Postopek izvolitve članov GREVIA določi Odbor ministrov Sveta Evrope po posvetovanju s pogodbenicami in po pridobitvi njihovega soglasja v šestih mesecih po začetku veljavnosti te konvencije.
  - 6 GREVIO sprejme svoj poslovnik.
  - 7 Člani GREVIA in drugi člani delegacije, ki so na obisku v posamezni državi, kot je določeno v 9 in 14 odstavku 68 člena, uživajo privilegije in imuniteto, določene v dodatku k tej konvenciji.

67 člen - Odbor pogodbenic

- 1 Odbor pogodbenic sestavljajo predstavniki pogodbenic konvencije.
- 2 Odbor pogodbenic skliče generalni sekretar Sveta Evrope. Prvi sestanek se skliče v enem letu po začetku veljavnosti te konvencije zaradi izvolitve članic in članov GREVIA. Pozneje se sestaja na zahtevo ene tretjine pogodbenic, predsednika Odbora pogodbenic ali generalnega sekretarja.
- 3 Odbor pogodbenic sprejme svoj poslovnik.

68 člen - Postopek

- 1 Pogodbenice generalnemu sekretarju Sveta Evrope za obravnavo na GREVIU predložijo poročilo o zakonodajnih in drugih ukrepih za izvajanje te konvencije. Poročilo temelji na vprašalniku, ki ga pripravi GREVIO.
- 2 GREVIO obravnava poročilo iz 1 odstavka s predstavniki zadevne pogodbenice.
- 3 Poznejši ocenjevalni postopki so razdeljeni v kroge, katerih trajanje določi GREVIO. Na začetku vsakega kroga GREVIO izbere določene določbe, na katerih temelji postopek ocenjevanja, in razpošlje vprašalnik.
- 4 GREVIO določi najustreznejša sredstva za spremljanje. Za vsak ocenjevalni krog GREVIO pripravi vprašalnik, ki je podlaga za ocenjevanje izvajanja s strani pogodbenic. Ta vprašalnik se naslovi na vse pogodbenice. Pogodbenice ga izpolnijo in GREVIU posredujejo tudi vse druge zahtevane informacije.
- 5 GREVIO lahko prejme informacije o izvajanju konvencije od nevladnih organizacij in civilne družbe kot tudi od nacionalnih institucij za varstvo človekovih pravic.
- 6 GREVIO ustrezno upošteva obstoječe razpoložljive podatke drugih regionalnih in mednarodnih instrumentov in organov na področjih, ki sodijo na področja iz te konvencije.
- 7 Pri sprejemanju vprašalnika za vsak ocenjevalni krog GREVIO ustrezno upošteva obstoječo zbirko podatkov in raziskav pogodbenic v skladu z 11 členom te konvencije.

- 8 GREVIO lahko prejme informacije o izvajanju konvencije od komisarja Sveta Evrope za človekove pravice, Parlamentarne skupščine in ustreznih specializiranih organov Sveta Evrope, kot tudi tistih, ki so ustanovljeni na podlagi drugih mednarodnih instrumentov. GREVIU bodo na voljo pritožbe, ki so predložene tem organom, in njihov izid.
- 9 Poleg tega lahko GREVIO v sodelovanju z državnimi organi in s pomočjo neodvisnih nacionalnih strokovnjakov organizira obisk v posamezni državi, če pridobljene informacije niso zadostne, ali v primerih, ki jih predvideva 14 odstavek. Pri obiskih lahko GREVIU pomagajo strokovnjaki s posameznih področij.
- 10 GREVIO pripravi osnutek poročila, ki vsebuje njegovo analizo o izvajanju določb, ki jih je ocenjeval, pa tudi njegove pobude in predloge za načine, s katerimi pogodbenica lahko rešuje ugotovljene težave. Osnutek poročila se pošlje v pripombe ocenjevani pogodbenici, da poda pripombe. GREVIO jih upošteva pri sprejemanju svojega poročila.
- 11 Na podlagi vseh prejetih informacij in komentarjev pogodbenic GREVIO sprejme svoje poročilo in ugotovitve v zvezi z ukrepi, ki jih je sprejela pogodbenica za izvajanje določb te konvencije. To poročilo in ugotovitve se pošljejo pogodbenici in Odboru pogodbenic. Poročilo in ugotovitve GREVIA so od sprejetja dalje javno objavljene skupaj z morebitnimi pripombami pogodbenice.
- 12 Ne glede na postopek iz 1 do 8 odstavka lahko Odbor pogodbenic na podlagi poročila in ugotovitev GREVIA sprejme priporočila, naslovljena na to pogodbenico v zvezi z: a) ukrepi, ki jih je treba sprejeti, da se izvedejo sklepi GREVIA, po potrebi z določitvijo datuma, do katerega je treba sporočiti informacijo o izvajanju priporočil in b) namenom spodbujanja sodelovanja s to pogodbenico za ustrezno izvajanje te konvencije.
- 13 Če GREVIO prejme zanesljive informacije, ki kažejo na razmere, v katerih težave zahtevajo takojšnje ukrepanje, da se prepreči ali omeji obseg ali število resnih kršitev te konvencije, lahko zahteva nujno predložitev posebnega poročila o sprejetih ukrepih za preprečitev resnega, obsežnega ali trdovratnega vzorca nasilja nad ženskami.
- 14 Upoštevač predložene informacije pogodbenice, kot tudi vse druge razpoložljive zanesljive informacije, lahko GREVIO imenuje eno ali več svojih članov, da opravijo preiskavo in nemudoma poročajo GREVIU. Kadar je to upravičeno in s soglasjem pogodbenice, lahko preiskava vključuje tudi obisk na njenem ozemlju.
- 15 Po proučitvi izsledkov preiskave iz 14 odstavka, pošlje GREVIO te ugotovitve pogodbenici in, kadar je to primerno, Odboru pogodbenic in Odboru ministrov Sveta Evrope skupaj z vsemi pripombami in priporočili.

69 člen - Splošna priporočila

GREVIO lahko, kadar je to primerno, sprejme splošna priporočila o izvajanju te konvencije.

70. člen - Vključenost parlamenta v spremljanje

- 1 Nacionalni parlamenti so vabljeni k sodelovanju pri spremljanju izvajanja ukrepov, ki so sprejeti za izvajanje te konvencije.
- 2 Pogodbenice predložijo poročila GREVIA svojim nacionalnim parlamentom.
- 3 Parlamentarna skupščina Sveta Evrope je vabljena, da redno preučuje izvajanje te konvencije.

X. poglavje - Razmerje do drugih mednarodnih instrumentov

71 člen - Razmerje do drugih mednarodnih instrumentov

- 1 Ta konvencija ne vpliva na obveznosti, ki izhajajo iz drugih mednarodnih instrumentov, katerih pogodbenice so ali bodo postale pogodbenice te konvencije, ki vsebujejo določbe o zadevah, ki jih ureja ta konvencija.
- 2 Pogodbenice te konvencije lahko med seboj sklenejo dvostranske in večstranske sporazume o zadevah, ki jih obravnava ta konvencija, zaradi dopolnitve ali okrepitve določb ali lažjega omogočanja uporabe načel, ki jih vsebuje.

XI. poglavje - Spremembe konvencije

72 člen - Spremembe

- 1 Vsak predlog za spremembo te konvencije, ki ga predstavi pogodbenica, se sporoči generalnemu sekretarju Sveta Evrope, ki ga pošlje državam članicam Sveta Evrope, vsaki podpisnici, vsaki pogodbenici, Evropski uniji, vsaki državi, ki je bila povabljenka k podpisu te konvencije v skladu z 75 členom, in vsaki državi, ki je bila povabljenka k pristopu k tej konvenciji v skladu s 76 členom.
- 2 Odbor ministrov Sveta Evrope obravnava predlagane spremembe in po posvetovanju s pogodbenicami te konvencije, ki niso članice Sveta Evrope, lahko sprejme spremembe z večino glasov, kot je predvideno v členu 20d. Statuta Sveta Evrope.
- 3 Besedilo spremembe, ki jo sprejme Odbor ministrov v skladu z 2 odstavkom, se pošlje pogodbenicam v sprejetje.
- 4 Vsaka sprememba, sprejeta v skladu z 2 odstavkom, začne veljati prvi dan meseca po poteku enega meseca po datumu, ko so vse pogodbenice obvestile generalnega sekretarja, da so jo sprejele.

XII. poglavje - Končne določbe

73 člen - Učinki konvencije

Določbe te konvencije ne posegajo v notranjo zakonodajo in zavezujoče mednarodne instrumente, ki so že v veljavi ali lahko začnejo veljati, in pod katerimi bolj ugodne pravice so ali bi bile priznane osebam za preprečevanje in boj proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini.

74 člen - Reševanje sporov

- 1 Pogodbenici najprej poskušata vsak spor, ki lahko nastane v zvezi z uporabo ali razlago določb te konvencije, rešiti s pogajanjem, spravo, arbitražo ali na katerikoli drugi način za mirno reševanje, ki je sprejet z njunim medsebojnim sporazumom.
- 2 Odbor ministrov Sveta Evrope lahko določi postopke za poravnavo, ki jih imajo v primeru sporov na razpologo pogodbenice, če se tako sporazumejo.

75 člen - Podpis in začetek veljavnosti

- 1 Konvencija je na voljo za podpis državam članicam Sveta Evrope, državam nečlanicam, ki so sodelovale pri njeni pripravi, in Evropski Uniji.

- 2 Konvencijo je treba ratificirati, sprejeti ali odobriti. Listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi se deponirajo pri generalnem sekretarju Sveta Evrope.
- 3 Konvencija začne veljati prvi dan meseca po poteku treh mesecev po dnevu, ko je 10 podpisnic, od tega najmanj osem držav članic Sveta Evrope, izrazilo soglasje, da jih konvencija zavezuje v skladu z 2 odstavkom.
- 4 Za državo iz 1 odstavka ali za Evropsko unijo, ki pozneje izrazi soglasje, da jo konvencija zavezuje, začne konvencija veljati prvi dan meseca po poteku treh mesecev po dnevu deponiranja njene listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.

76 člen - Pristop h konvenciji

- 1 Po začetku veljavnosti te konvencije lahko Odbor ministrov Sveta Evrope po posvetovanju s pogodbenicami te konvencije in ob pridobitvi njihovega soglasja povabi katerokoli državo nečlanico Sveta Evrope, ki ni sodelovala pri pripravi konvencije, da pristopi k njej na podlagi sklepa, ki ga sprejme večina kot določa 20 d. člen Statuta Sveta Evrope, in soglasno sprejetega sklepa predstavnikov pogodbenic, ki imajo pravico biti zastopane v Odboru ministrov.
- 2 Za državo, ki h konvenciji pristopi, začne veljati prvi dan meseca po poteku treh mesecev po dnevu deponiranja listine o pristopu pri generalnem sekretarju Sveta Evrope.

77 člen - Ozemeljska uporaba

- 1 Država ali Evropska unija lahko ob podpisu ali deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu določi območje ali območja, na katerih se ta konvencija uporablja.
- 2 Pogodbenica lahko kadarkoli pozneje z izjavo, naslovljeno na generalnega sekretarja Sveta Evrope, razširi uporabo konvencije na katerokoli drugo območje, ki je določeno v izjavi in za mednarodne odnose katerega je odgovorna ali v imenu katerega je pooblaščen prevzemati obveznosti. Za tako območje začne konvencija veljati prvi dan meseca po poteku treh mesecev po dnevu, ko je generalni sekretar prejel tako izjavo.
- 3 Z uradnim obvestilom, naslovljenim na generalnega sekretarja Sveta Evrope, je mogoče umakniti vsako izjavo, dano po prejšnjih dveh odstavkih za katerokoli območje, določeno v taki izjavi. Umik začne veljati prvi dan meseca po poteku treh mesecev od dneva, ko je generalni sekretar prejel tako uradno obvestilo.

78 člen - Pridrški

- 1 K tej konvenciji niso dopustni nobeni pridržki, razen pridržka k 2 in 3 odstavku.
- 2 Država ali Evropska unija lahko ob podpisu ali deponiranju svoje listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu z izjavo, naslovljeno na generalnega sekretarja Sveta Evrope, izjavi, da si pridržuje pravico, da ne uporablja ali pa uporablja samo v posebnih primerih ali pogojih naslednje določbe:
  - 2 odstavek 30. člena
  - točko e) 1 odstavka, 3 in 4 odstavek 44 člena
  - 1 odstavek 55 člena zlasti glede na 35 člen za prekrške;

- 58 člen zlasti glede 37, 38, in 39 člena;

- 59 člen

- 3 Država ali Evropska unija lahko ob podpisu ali ob deponiranju svoje listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu z izjavo, naslovljeno na generalnega sekretarja Sveta Evrope, izjavi, da si pridržuje pravico, da zagotovi nekazenske sankcije namesto kazenskih, za vedenja, navedena v 33 in 34 členu.
- 4 Pogodbenica lahko v celoti ali delno umakne pridržek z izjavo, naslovljeno na generalnega sekretarja Sveta Evrope. Ta izjava začne veljati z dnem, ko jo je prejel generalni sekretar.

79 člen - Veljavnost in pregled pridržkov

- 1 Pridržki iz 2 in 3 odstavka 78 člena veljajo pet let od dneva začetka veljavnosti te konvencije za pogodbenico. Pridržki se lahko obnovijo za enako dolga obdobja.
- 2 Osemnajst mesecev pred dnevom poteka veljavnosti pridržka generalni sekretar Sveta Evrope o tem obvesti pogodbenico. Najpozneje tri mesece pred potekom veljavnosti pogodbenica obvesti generalnega sekretarja, da podaljšuje, spreminja ali umika svoj pridržek. Če generalni sekretar ne prejme uradnega obvestila, pogodbenico obvesti, da je njen pridržek samodejno podaljšan za šest mesecev. Če pogodbenica ne pošlje uradnega sporočila o svoji nameri, da želi podaljšati ali spremeniti svoj pridržek pred potekom tega obdobja, pridržek preneha veljati.
- 3 Če pogodbenica poda pridržek v skladu z 2. in 3. odstavkom 78 člena, pred obnovitvijo ali na zaprosilo GREVIA poda pojasnilo o razlogih za njegovo podaljšanje.

80. člen - Odpoved

- 1 Pogodbenica lahko konvencijo kadar koli odpove z uradnim obvestilom, naslovljenim na generalnega sekretarja Sveta Evrope.
- 2 Taka odpoved začne veljati prvi dan meseca po poteku treh mesecev po dnevu, ko je generalni sekretar prejel uradno obvestilo.

81 člen - Uradno obvestilo

Generalni sekretar Sveta Evrope uradno obvesti države članice Sveta Evrope, države nečlanice, ki so sodelovale pri njeni pripravi, vse podpisnice, vse pogodbenice, Evropsko Unijo in vsako državo, ki je povabljen, da pristopi k tej konvenciji, o:

- a. vsakem podpisu;
- b. deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu;
- c. vsakem datumu začetka veljavnosti te konvencije v skladu s 75 in 76 členom;
- d. vsaki spremembi, sprejeti v skladu z 72 členom, in o dnevu začetka veljavnosti te spremembe;
- e. vsakem pridržku in umiku pridržka na podlagi 78 člena;
- f. vsaki odpovedi, dani na podlagi 80. člena;

g. vsakem drugem dejanju, uradnem obvestilu ali sporočilu v zvezi s to konvencijo.

V potrditev tega so podpisani, ki so bili za to pravilno pooblaščen, podpisali to konvencijo.

Sklenjeno v ..., ..., v angleškem in francoskem jeziku, pri čemer sta obe besedili enako verodostojni, v enem samem izvodu, ki se hrani v arhivu Sveta Evrope. Generalni sekretar Sveta Evrope pošlje overjeno kopijo vsaki državi članici Sveta Evrope, državam nečlanicam, ki so sodelovale pri pripravi te konvencije, Evropski Uniji in vsaki državi, ki je povabljena, da pristopi k njej.

Dodatek - Pravice in imunitete (66 člen)

- 1 Ta dodatek velja samo za člane GREVIA po 66 členu konvencije, kot tudi za druge člane delegacij na obisku države. Za namen tega dodatka izraz "drugi člani delegacije na obisku države" vključuje neodvisne nacionalne strokovnjake iz 9 odstavka 68 člena konvencije, uslužbence Sveta Evrope in tolmače, ki jih zaposluje Svet Evrope, ki spremljajo GREVIO med obiski držav.
- 2 Člani GREVIA in drugi člani delegacije na obisku države med opravljanjem nalog v zvezi s pripravo in izvedbo obiska v državi, kot tudi pri nadaljnjih dejavnostih, med potovanji v zvezi s temi dejavnostmi uživajo naslednje privilegije in imunitete:
  - a. imuniteto pred osebno aretacijo ali priporom in pred zasegom osebne prtljage ter imuniteto pred sodnimi postopki vseh vrst v zvezi z izgovorjenimi ali zapisanimi besedami in za vsa dejanja, ki so jih storili pri opravljanju svoje uradne dolžnosti;
  - b. imunost pred kakršnimkoli omejevanjem njihove svobode gibanja pri izstopu iz in povratku v državo svojega bivanja ter vstopu in izstopu iz države, v kateri opravljajo uradno dolžnost, in imunost pred prijavo za tujce v državi, kjer so na obisku, ali skozi katero potujejo pri opravljanju svojih dolžnosti.
- 3 Med potovanjem za opravljanje uradnih dolžnosti člani GREVIO in drugi člani delegacije na obisku države pri carinskem in deviznem nadzoru uživajo enake ugodnosti, kot jih imajo predstavniki tujih vlad na začasni uradni dolžnosti.
- 4 Dokumenti v zvezi z oceno izvajanja te konvencije, ki jih imajo člani GREVIA in ostali člani delegacije, ki so obiskali državo, so nedotakljivi, če gre za dejavnost GREVIA. Pri uradni korespondenci GREVIA ali uradnem komuniciranju članov GREVIA in drugih članov delegacije na obisku države se ne izvaja nobena prepoved ali cenzura.
- 5 Da bi zagotovili, da bi člani GREVIA in drugi člani delegacije na obisku države imeli popolno svobodo govora in popolno neodvisnost pri opravljanju svojih nalog, uživajo imuniteto pred sodnim postopkom za izrečene ali napisane besede in vsa dejanja, ki so jih storili pri opravljanju svojih nalog, in se jim še naprej priznavajo kljub temu, da osebe te dolžnosti ne opravljajo več.
- 6 Privilegiji in imunitete se podelijo osebam iz 1 odstavka tega dodatka, da se zagotovi neodvisno opravljanje njihovih nalog v interesu GREVIA in ne v njihovo osebno korist. Generalni sekretar Sveta Evrope odvzame imuniteto osebam iz 1 odstavka tega dodatka v vsakem primeru, kjer bi po njegovem mnenju imuniteta ovirala uresničevanje pravice in jo je mogoče odvzeti brez škode za interese GREVIA.